

За кого ромите са нежелани в управлението на страната?

Евгений Дайнов:

Съвсем накратко. Значи, щом сте решили да не действате през установените партии, а да формирате собствено политическо присъствие, се връщаме пак на този разговор, че никой не Ви ще. Освен настроенията, които има към ромите, които са диктаторски, расистки и всичките други, се добавя още едно - Вие влизате самостоятелно да се борите за власт. Сега въпросът "това ли е пътят напред" е риторически въпрос и не изисква отговор. Пътят напред не е тогава, когато се настройват хората като общности едни срещу други... И аз тук не правя разлика, между ромска общност като изоставена и непредставена във властта и, да речем, хората с увреждания. Несправедливото отношение към изолираните, непредставените общности, както видждате, не е само на етническа основа. Значи, има във варианта. Ня-

какво мнозинство, което смята себе си за мнозинство, а то май не е, според мен в България няма. Вече мнозинство в момента, а сме всичките някакви малцинства. И въпросът е дали помежду си прокарваме бразди... Или съвършено ясно разбираме, че ние и нашите деца, и нашите внуци, ще живеем в много ширено общество, където всеки трябва да е представен в процеса на взимане на решения, във властта. Всеки трябва да може да формулира проблема си и да бъде чут от останалите. И общата национална програма, която следваме всички като нация, да бъде сбор от всичките тези неща. Това нещо се решава в България. Това ще се решава в България. Естествено, че няма нерешими проблеми. Само че ако ние си повтаряме - тия са фашисти, тия са диктатори, ами да, в България има и фашисти, значи с нещо друго трябва да се заемем. Първо, засилването на по-

Продължение на дебата от бр. 13 на в. "Дром дроменадар"

зицията на ДПС във властта, което е очевидно; второ, появата на ромски политици - нали ще се засилват вече процесите на изработване на български фашизъм? Нали ние с това трябва да се занимаем? Какво правим обаче - казваме си колко е лошо или правим нещо? Според мен е добре да правим нещо. Много е сериозно заниманието с властта. Това радикално променя досегашната ситуация по отношение на ромите. Те още не са се усетили дори. Аз съм убеден, че големите политически играчи просто тъка, някакви небрежни шамари удрят в момента. Те не са се фокусирали върху това, че Вие сте сериозна конкуренция, и да Ви извадят тежката артилерия. Оттук нататък има няколко неща, които трябва да се развият. Първо, страшно много зависи от победението на кметове и общински съветници, които сега бяха избрани като представители на ромската общност в нейния политически дневен ред. Ако те имат победението на първото поколение, да ги наречем български православни политици от 90-а година и 92-ра и 93-ма, които предимно окрадоха, каквото можаха, и изчезнаха, значи, ние ще имаме проблеми. Много зависи от тяхното победение. Много зависи от това какъв политически дневен ред си е изработила самата ромска общност, как се поднася в медиите. Защото представителството в политиката е много добро, защото политиката е много мощен усилвател на всичко - на доброто, и на лошото. Там вече може да Ви чуят и да Ви видят. Но дълго време ще се занимаваме със или първо, аз си мисля, че ще имаме засилване на негативизма. Политиците ще се усвият, че ги заплашват. Това ще подхрани всичките такива настроения, с които трябва да се преобърне разумно и да обясним за какво става дума. И след това ще започнат да се напасват нещата. Значи, имаме доста работа.

Сами Поликар:

Сами Поликар се казвам, от Международен център за изследване на малцинствата. Знаете ли, като слушам тук ромски лидери, все мои познати, чувам едно такова бойко настроение: "Ние сме много, ние, като се обединим, ще видиме какво ще направим." Чудесно, нека е така. Не Ви е страх, че

За първи път полицаи на обучение за работа с роми

Сържанието от РДВР - Перник преминават 7-дневен курс на обучение за запознаване с ромската култура, традиции и Рамковата програма за равноправно интегриране на ромите в българското общество. Мероприятието е във връзка с подобряване квалификацията и работата на полицейските служители в мултиетническа среда. Официалното откриване се състоя на 24 ноември т. г. В присъствието на зам.-областния управител Иван Иванов, началника на РЗ "Полиция" - полковник Георги Стоянов, служители на РДВР, пред-

ставители на местната ромска общност и медиите. Курсът се състои от теоретична и практическа част, като в края на обучението полицаят ще положи тест, който ще покаже нивото на усвоените знания и умения. Сред поканените за лектори са г-жа Лили Ковачева - експерт по майчин ромски език към МОН, капитан Оля Александрова - психолог към РДВР - Перник, Валентина Сандева - мл.експерт по етнически и демографски въпроси към Областна администрация - Перник.

Валентина САНДЕВА

Расистката пропаганда е ли част от правилата?

Емил Коен,
изпълнителен директор на ППЧ

Дами и господа, в момента тук текат във дебата. И би трябвало ясно да си даваме сметка за това. И да мислим в малкото време, което ни остава, накъде да насочим усилията си. И във дебата са твърде важни. Струва ми се обаче, че има ценостна скъла, в която единият е по-важен от другия... Това е дебатът "как". Рано или късно, по-скоро, надявам се, рано, по силата на много причини, не на последно място по силата на появата на нови, образовани поколения, ромското представителство, било самостоятелно, било в коалиции, ще бъде силно увеличено. В това не се съмнявам. И то ще намери своя инструментариум.

Обаче за какво следва силно да се разтръожим... Расистката пропаганда, която вън от всяко съмнение, с набирането на сила на ромското представителство, ще набира сила в правилата на играта, прави играта друга. Ето, за това става дума. Расистката пропаганда, за която имаме няколко примера и сигурно още ще чуем, не е нещо, което би следвало да бъде взето като някакъв фактор, който си е в рамката на нещата. Такива са си нещата, няма как да има фашизионни настроения, има хора с крайни възгледи, но нищо не може да се направи, дайте да не мислим за това. Напротив, от моя гледна точка расистката пропаганда е фактор

извън система, който прави играта друга, незаконна, антиконституционна. И аз мисля, че на противопоставянето на този тип прийоми в политическата борба би могло да бъде основа, на която ромските политически организации да обединят усилията си и по този начин да се сбли-

жат повече, отколкото обстоятелствата в момента им позволяват. Това е моят призив, и с това ще завърша - Все пак върху този фокус се съсредоточите. И още нещо искам да кажа. Идеята за това, че тази екстремистка и, всъщност, расистка пропаганда е част от правилата, е една дълбоко грешна идея. Тази идея, ако я приемаме така, както се призовава да я приемем, след десетина години ще ни доведе до конфликти, които са подобни на тези, които стават наблюдо към нас.

ще има расистки изстъпления. Казваме ясно - ние сме готови за тази борба, колкото повече власт имаме, толкова повече ще са срещу нас. Но, добре, представете си една друга ситуация, че човек от някакво малобройно малцинство е канагат и се използва такива прийоми - нямаше ли българин, та той! Ще има ли реакция в обществото, че има? И то не от неговата малка общност, а защото в българското общество има достатъчно влиятелни сили да не приемат тази игра на правилата...